

Posudek vedoucího práce SVOČ 2020:

Stanislav Ulman, Hornolužické církevní instituce ve světle ustanovení krále Jana. Příspěvek k církevní politice Jana Lucemburského ve vedlejších zemích České koruny (16 stran textu + 2 strany obrazových příloh), Katedra PVHAS, FF UK, Praha

Stanislav Ulman si za téma své práce vybral dosud samostatně nezpracovanou problematiku vztahu krále Jana Lucemburského k církevním institucím v Horní Lužici, jež se za jeho vlády stala jednou z tzv. vedlejších zemí České koruny. Text je přehledně strukturován podle jednotlivých církevních institucí, pro které jsou doloženy Janovy listiny. Nejprve tak autor analyzoval dokumenty určené pro kolegiátní kapitulou při kostele sv. Petra v Budyšíně. Již v tomto případě se zároveň vrátil i k předchozím vazbám českých králů k této instituci (na podrobnější výklad o roli Budyšínska v územní politice Přemyslovců musel s ohledem na stanovený rozsah práce rezignovat). Stejně tomu je i v případě následujícího výkladu o cisterciáckém klášteře St. Marienthal, jehož fundátorkou byla choť Václava I. Kunhuta Štaufská. Současně ovšem S. Ulman neopomenul zdůraznit i fundátorské aktivity zástavních držitelů Žitavska (na jehož území se uvedený klášter nacházel), Jindřicha z Lipé a slezského knížete Jindřicha Javorského, či pánů z Donína. Poté podrobně analyzoval podporu krále Jana dalšímu cisterciáckému klášteře: St. Marienstern. Konečně shrnul informace známé o listinách, jež Jan Lucemburský nechal vyhotovit pro špitály ve Zhořelci a Budyšíně.

Autor vyšel především z důkladné analýzy listin, které první Lucemburk na českém trůně pro hornolužické církevní instituce vydal. Současně je nutné zdůraznit a ocenit, že nevyužil pouze jejich znění zachycené v různých edicích, ale pokud to bylo možné, pracoval i s originálním materiálem. Zároveň se S. Ulman výborně zorientoval v předchozím bádání, vzhledem k povaze tématu zejména v pracích německých historiků, i když bylo možné přihlédnout k některým specializovaným výzkumům domácích badatelů (zejména v případě uvedených významných cisterciáckých klášterů St. Marienthal a St. Marienstern).

Závěrem lze konstatovat, že práce S. Ulmana splňuje veškeré požadavky na soutěžní příspěvky v rámci Celostátní vědecké konference SVOČ, a proto ji doporučuji k prezentaci na letošním kole.

V Praze dne 24. února 2020

Doc. PhDr. Mlada Holá, PhD.

Katedra PVH a archivnictví FF UK